

Малішевський Микола Георгійович
(1874–1957)

**Доктор технічних наук,
Професор Харківського інституту
інженерів комунального будівництва (з 1943 р.)
Завідувач кафедри водопостачання
(1945–1947 рр.)**

Народився Микола Георгійович Малішевський у 1874 р. у м. Новозибков Орловської губернії у родині дрібного ремісника. Після закінчення Новозибківського реального училища в 1892 р. вступив до Санкт-Петербурзького технологічного інституту. У січні 1896 р. був заарештований і засуджений за пропаганду соціалістичних ідей. Три роки перебував на поселенні у Вологодській області.

З 1902 до 1906 р. працював над проектуванням водопостачання і каналізації Південного берега Криму, у 1907–1913 рр. – над проектуванням харківського водопостачання і каналізації.

У 1913–1914 роках М. Г. Малішевський екстерном закінчив Інститут муніципального господарства у Франції, а в 1915 р. – Харківський технологічний інститут, за фахом – інженер-механік. Працював на посаді старшого інженера міського водопроводу в м. Одесі. У 1920–1924 рр. Малішевський – головний інженер Харківського управління комунального господарства.

Педагогічною діяльністю Микола Георгійович почав займатись в 1920 р. Викладав у Харківському технологічному та інженерно-будівельному інститутах, здійснював консультування з проектування будівель водопостачання міст України і заводів Донбасу.

У Харківському інституті інженерів комунального будівництва (зараз Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова) професор М. Г. Малішевський викладав з 1943 р., після повернення інституту з евакуації. У липні 1945 р. був затверджений на посаді завідувача кафедри водопостачання.

Доктор технічних наук, професор М. Г. Малішевський був одним із провідних фахівців з водопостачання в країні, мав величезний виробничий та науково-педагогічний досвід.

Він підготував багато наукових робіт – «Очищення питної води і розрахунок мережі міст (Харкова, Москви, Києва)», «Раціоналізація водоприймачів з відкритих водойм», «Правила проектування річних водопроводів», «Про теорію руху води в ковшах», «Проект правил проектування водоприймачів».

Доповідь професора М. Г. Малішевського «Новий спосіб визначення потужності підземних потоків» була відзначена Українською академією наук. Багато його наукових праць видані за кордоном.

Н. П. Трінутіна

Бібліографія праць професора М. Г. Малишевського

1908

1. Из пояснительной записки к проекту канализации г. Харькова : [инженеры Д. С. Черкес и Н. Г. Малишевский предлагают разделить канализацию на промышленную и домовую] // Харьковские губернские ведомости. – 1908. – 21 ноября. – *

1910

2. Критический обзор опытов по биологической очистке сточных вод на полях орошения г. Москвы / Н. Г. Малишевский. – Харьков : [б. и.], 1910. – *

1911

3. Канализация : [инженерами Д. С. Черкесом и Н. Г. Малишевским составлена объяснительная записка к проекту канализации г. Харькова] // Харьковские губернские ведомости. – 1911. – 8 мая, 24 июня. – *

1922

4. Очерки водоснабжения Украины / Н. Малишевский // Коммунальное хозяйство на Украине. – 1922. – № 2. – С. 98–117.

1923

5. Очистка воды хлором / Н. Малишевский // Коммунальное хозяйство на Украине. – 1923. – № 1. – С. 27–33.

1925

6. К вопросу об определении мощности подмелового артезианского потока у города Харькова / Н. Г. Малишевский // Коммунальное хозяйство Украины. – 1925. – № 2. – С. 33–49.

7. Постановление водопроводного съезда по поводу одного проекта канализации / Н. Г. Малишевский // Коммунальное хозяйство Украины. – 1925. – № 4–5. – С. 35–42.

1926

8. Нужды нашего водопроводного хозяйства / Н. Г. Малишевский // Коммунальное хозяйство Украины. – 1926. – № 8–9. – С. 15–19.

1930

9. Очистка питьевой воды / Н. Г. Малишевский. – М. : [б. и.], 1930. – *

1934

10. Насосные станции / Н. Г. Малишевский. – Харьков : ГНТИ, 1934. – *

1953

11. Проектирование и эксплуатация водопроводных и канализационных насосных станций / Н. Г. Малишевский, П. С. Колобков, Н. И. Кондратьев, Н. М. Малова. – М. : Госстройиздат, 1953. – 411 с.

1958

12. Водоприёмники из открытых водоёмов / Н. Г. Малишевский. – Харьков : Изд-во Харьков. ун-та, 1958. – 141 с.

1960

13. Водопроводные и канализационные насосные станции / Н. Г. Малишевский, Н. И. Кондратьев, П. И. Алешко, Н. М. Малова. – Харьков : Изд-во Харьков. ун-та, 1960. – *

1961

14. Горизонтальные отстойники с вертикальным отбором воды / Н. Г. Малишевский, И. Д. Пачахчи // Водоснабжение и санитарная техника. – 1961. – № 7. – *

15. Использование морской воды в системах охлаждения электростанций / Н. Г. Малишевский. – М. : Энергия, 1961. – *

Публікації про М. Г. Малішевського

1. Малишевский Н. Г. // Развитие строительной науки и техники в Украинской ССР : в 3 т. – Киев : Наукова думка, 1990. – Т. 2 : Строительная наука и техника в Украинской ССР в 1917–1941 гг. – С. 220.

2. Малишевский Николай Георгиевич // Водоснабжение и водоотведение : энциклопедия / под ред. А. Е. Попова ; сост.: В. В. Кобзарь, А. В. Кобзарь. – Киев : Логос, 2002. – С. 137.

3. Малишевский Николай Георгиевич // Учёные Харькова к годовщине освобождения родного города. – Харьков : Знамя, 1944. – С. 28.

4. Малішевський Микола Георгійович // Комунальне господарство міст : зб. наук. праць / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2014. – Вип. 115. – С. 5. – (Серія «Економічні науки»).

5. Малішевський Микола Георгійович // Харківська державна академія міського господарства / редкол.: Т. П. Єлісеєва, О. Л. Рябченко, Н. П. Тріпутіна та ін. ; гол. ред. Г. В. Стадник. – Харків : Золоті сторінки, 2002. – С. 40–41, 170, 174.

6. Малішевський Микола Георгійович // Харківський інститут інженерів комунального будівництва. 1941–1945 / [керівник проекту В. М. Бабаєв ; гол. редкол. Л. М. Шутенко ; коорд. проекту Т. П. Єлісеєва ; упоряд.: Т. П. Єлісеєва, Т. О. Лобинцева]. – Харків : Золоті сторінки, 2015. – С. 38, 130–131, 133. – (Сторінки історії Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова).

7. Малішевський Микола Георгійович // Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова : монографія / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко, Г. В. Стадник, Т. П. Єлісеєва та ін.]. – Харків : Золоті сторінки, 2012. – С. 33, 40, 46, 48, 91–92, 97, 119, 121, 344, 350.

8. Малішевський Микола Георгійович, видатний фахівець України в галузі водопостачання: до 140-річчя з дня народження // Світлотехніка та електроенергетика. – 2014. – № 2. – С. 4.